

## Pass 1: syftet, reglerna och tankebubblan

Före pass 1 träffar du varje elev för sig. Pass 1 börjar med att du säger varför ni ses och vad som gäller i gruppen, och sedan gör ni en övning som visar att tankar inte syns. Till sist tar ni bildserien Fönsterplatsen, med kortare tid för de flesta delarna än i ett vanligt pass.

| Del                                 | Så gör du                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Samtalet före<br><i>Före pass 1</i> | Träffa en elev i taget i cirka 15 minuter. Berätta att ni i gruppen ritar bråk som serier och spolar tillbaka till när det var lugnt. Fråga om hen vill vara med. Visa sedan provbilden och fyll i protokollet. Låt eleven säga ett mål, till exempel <i>"Jag vill få vara med"</i> , och skriv det på framsidan av elevens pärm. Be klassläraren sätta sin siffra från 0 till 10 för eleven.                                                                                                                                                                                                                               |
| Förberedelse<br><i>Före passet</i>  | Skriv gruppens regler överst på ett stort papper, gruppens blad, och sätt upp det på väggen. Lägg Fönsterplatsen på A3 mitt på bordet, med rutorna 2–4 täckta. Ta fram en tankebubbla och en pratbubbla på var sin pinne till varje elev och till dig själv. Lägg fram lösa bubblor från arket Bubblor att klippa ut, pennor och spanarbladen med det första uppdraget.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Varför vi ses<br><i>0–4 min</i>     | I F–2 säger du: <i>"Här ritar vi serier om hur det är att vara med andra. Tankar syns inte, men här kan vi rita dem."</i> I åk 3–5 säger du: <i>"Ibland blir det bråk fast ingen ville det, eftersom vi inte kan se vad andra tänker. Här ritar vi händelser som serier och ser vad alla som var med tänkte och ville."</i> Säg också: <i>"Vi börjar i rutan där det var lugnt och går framåt en ruta i taget. Sedan letar vi upp rutan där någon hade behövt göra annorlunda. Jag bestämmer inte vem som hade rätt. Alla hamnar i bråk ibland, och det är inget farligt. Vi ritar för att förstå och lära oss av det."</i> |
| Gruppens regler<br><i>4–6 min</i>   | Läs reglerna på gruppens blad: <i>"Den som äger serien bestämmer vad som står i den. Vi skrattar inte åt någons serie. Du får säga 'Jag vet inte' eller 'Jag står över'. Det vi säger stannar här, men om jag får veta att någon far illa, måste jag berätta det för någon som kan hjälpa."</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Tankebubblan<br><i>6–11 min</i>     | Titta tyst på något i rummet, skriv det i tankebubblan utan att någon ser och håll baksidan mot gruppen. Säg: <i>"Jag tänker på något. Vad tänker jag på?"</i> Låt eleverna gissa, och säg sedan: <i>"Det kan ni inte veta. Tankar syns inte."</i> Håll pratbubblan vid munnen och säg: <i>"Jag tänker på pennan."</i> Vänd tankebubblan och säg: <i>"Nu vet ni, för jag sa det."</i> Var och en gör likadant med något eget, och de andra gissar.                                                                                                                                                                          |
| Spola tillbaka<br><i>11–16 min</i>  | Säg: <i>"I den här serien går det snett. Vi spolar tillbaka till när det var lugnt."</i> Läs ruta 1, stanna och säg: <i>"Här har inget hänt än."</i> Visa sedan en ruta i taget, och stanna där det står Stanna här på lärarens sida.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Tankarna<br><i>16–21 min</i>        | Säg själv vad en av personerna kan tänka, skriv det på en lös bubbla och lägg den vid personen. Sedan tar eleverna de roller du har bestämt, som i ett vanligt pass.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Ovanifrån<br><i>21–24 min</i>       | En elev berättar serien. Berätta sedan det som gruppen inte vet än: Sam mår illa när han åker buss, men inte när han kan titta ut genom fönstret. Fråga sist varför det blev så och i vilken ruta Alva eller Sam hade behövt tänka och göra annorlunda.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nästa gång<br><i>24–27 min</i>      | Utgå från den rutan och fråga <i>"Hur kan det bli i stället?"</i> Var och en säger vad Alva eller Sam kan göra, och två elever spelar upp ett av förslagen med bubblorna på pinne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Med mig<br><i>27–30 min</i>         | Var och en säger en sak hen tar med sig. Gruppen säger dagens tumregel, och du skriver den på gruppens blad. Dela ut spanarbladen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

I förskoleklass, där pass 1 blir två pass, har det första passet delarna Varför vi ses 0–4 min, Gruppens regler 4–7 min, Tankebubblan 7–17 min och Med mig 17–20 min. Det andra är Fönsterplatsen i ett pass på 20 minuter.